Tænketanken
Fremtidens Biblioteker

Pressemeddelelse, 23. april 2017

Ny undersøgelse: Det digitale bibliotek er blevet en del af danskernes hverdag

Tænketanken Fremtidens Biblioteker offentliggør i morgen en ny undersøgelse af danskernes digitale biblioteksbrug. Den viser, at vi i stigende grad har taget de digitale bibliotekstilbud som e-bøger, lydbøger og film til os. Faktisk i en sådan grad, at der på 3 år er sket en fordobling i antallet af borgere, der bruger de digitale tilbud mindst én gang om måneden. Undersøgelsen spotter også andre tenderser, bl.a. at uddannelsesniveau ikke er så afgørende for den digitale brug, som det traditionelt har været for brugen af det fysiske bibliotek.

Tænketanken Fremtidens Biblioteker har i samarbejde med analysevirksomheden Moos-Bjerre & Lange udarbejdet den hidtil største undersøgelse af borgernes brug af de digitale bibliotekstilbud som eReolen, Filmstriben og Bibliotek.dk og en segmentering af digitale befolkningsgrupper. Undersøgelsen viser, at folkebibliotekerne på kort tid har været med til at ændre på danskernes digitale adfærd, når det gælder biblioteksbrug, og at det digitale bibliotek rummer et vigtigt potentiale i forhold til at tiltrække nogle af de borgere, som ikke bruger folkebiblioteket i dag.

Lotte Hviid Dhyrbye, leder af Tænketanken Fremtidens Biblioteker udtaler: ”Vi ser nogle meget interessante tendenser, nemlig at omstillingen til et mere digitalt bibliotek er med til at mindske en af de klassiske adgangsbarrierer for biblioteksbrug, nemlig uddannelsesniveau. Undersøgelsen viser, at uddannelsesbaggrund har signifikant mindre betydning for omfanget af den digitale biblioteksbrug, end det har for det fysiske. Det giver nogle meget interessante perspektiver i forhold til at være folkebibliotek for flere”.

Centralt er, at borgerne bruger de digitale bibliotekstilbud mere og mere. I dag bruger 46% af befolkningen de digitale tilbud, og hver fjerde borger har gjort det digitale tilbud til en fast del af deres biblioteksvaner.

Michael Moos-Bjerre, partner i analysevirksomheden Moos-Bjerre & Lange forklarer: ”Vi kan se en udvikling i borgernes biblioteksadfærd. Den digitale biblioteksbrug supplerer nu reelt og væsentligt borgernes fysiske biblioteksbrug. Det er særligt interessant at se fordoblingen i andelen af borgere, der er hyppige digitale brugere i forhold til tidligere undersøgelse fra 2014. Men undersøgelsen viser også, at selvom om borgernes adfærd og forventninger er mere og mere digitale, så betyder det fysiske bibliotek stadig meget, også for dem vi normalt opfatter som super digitale, nemlig de unge.”

Den endelige rapport offentliggøres i morgen den 24. april på konferencen ’Digitale biblioteksstrategier’, der afholdes på Den Frie på Østerbro, fra kl. 9.30-16.00.

Læs mere på www.fremtidensbiblioteker.dk

For yderligere information:

Lotte Hviid Dhyrbye, Tænketanken Fremtidens Biblioteker tlf. 2763 1494.
Michael Moos-Bjerre, Moos- Bjerre & Lange, Tlf. 2624 6806.

Om undersøgelsen Digitale Biblioteksstrategier

Rapporten 'Digitale biblioteksstrategier' er baseret på 6551 besvarelser og er gennemført af Moos- Bjerre & Lange. Rapporten skal give bibliotekerne et nyt videngrundlag mhp. at udvikle og udbrede det digitale bibliotekstilbud til specifikke målgrupper og styrke de lokale digitale indsatser. Undersøgelsen er støttet af Slots-og Kulturstyrelsen.

Rapporten giver både indsigter i borgernes brug og forventninger til det digitale bibliotek, digitale udviklingstendenser, segmentering af borgerne og konkrete anbefalinger til at arbejde med digitale brugerprofiler.

Digitalt biblioteksbrug

46% af befolkningen bruger de digitale bibliotekstilbud i dag (ca. 1 gang årligt).

28% bruger det mindst en gang om måneden (hyppig bruger). Til sammenligning viste en undersøgelse fra 2014, at andelen af hyppige brugere var 14%*

90% af befolkningen mener, at de fysiske biblioteker skal bestå, uanset i hvor høj grad folk går over til digital biblioteksbrug.

37% af befolkningen mener, at der skal satses på udvikling af det digitale bibliotekstilbud frem for det fysiske.

De tre mest benyttede digitale bibliotekstilbud:
64% af de digitale biblioteksbrugere benytter bibliotek.dk
53% af de digitale biblioteksbrugere benytter kender eReolen
44% af de digitale biblioteksbrugere benytter Filmstriben

*Undersøgelsen 'Fremtidens Biblioteker', 2014

Tænketanken Fremtidens Biblioteker
Farvergade 27D, 2. sal,
1463 København K
www.fremtidensbiblioteker.dk

Centrale resultater fra rapporten

Mindsker adgangsbarriererne

Det digitale bibliotek er vigtigt, da det kan være med til at reducere adgangsbarriererne til bibliotekstilbuddene for mange borgere. Der er særligt to aspekter, der normalt har betydelig effekt på biblioteksbrug: Uddannelsesniveau og afstand til nærmeste bibliotek.

Uddannelsesniveau: Rapporten viser, at uddannelsesniveau har mindre betydning for den digitale biblioteksbrug, end i den fysiske. De digitale bibliotekstilbud kan på den måde være en betydningsfuld faktor i forhold til at nå nye biblioteksbrugere.

Afstand: Undersøgelsen viser, at jo længere væk man bor fra det fysiske bibliotek, jo hyppigere bruger man det digitale bibliotek i sammenligning med brugere, som bor tæt på deres fysiske bibliotek. Det illustrerer, at de digitale bibliotekstilbud er særligt relevante i forhold til borgere, som ikke har den letteste adgang til det fysiske bibliotek. Tidligere undersøgelser viser at biblioteksbrug og hyppighed falder med 10% når transportiden øges med 10%.

Tæt sammenhæng mellem brugen af det fysiske og digitale bibliotek

Undersøgelsen påpeger flere aspekter, der har betydning for brugen af det digitale bibliotek. Den vigtigste faktor for brugen af det digitale bibliotek er brugen af det fysiske bibliotek, og meget få er kun digitale biblioteksbrugere. Brugen af det fysiske bibliotek fremmer altså brugen af det digitale bibliotek og vise versa. Det er derfor relevant, at tænke det fysiske og digitale bibliotek sammen som ét sammenhængende tilbud, fremfor at se dem som to isolerede tilbud.

Digitale forventninger kombineret med fortsat fysisk tilstedeværelse

37% af borgerne mener, at der skal satses på udvikling af de digitale bibliotekstilbud frem for de fysiske bibliotekstilbud. Samtidig mener 90% af borgerne, at det fysiske bibliotek skal bestå, uanset i hvor høj grad folk går over til digital biblioteksbrug.

Otte digitale segmenter – med store forskelle

Rapporten præsenterer otte digitale befolkningsgrupper, der adskiller sig på en lang række forskellige parametre: Køn, alder, uddannelse, fysisk og digitalt biblioteksbrug, digitaliseringsgrad i øvrig, inspirationskilder, brugsformål, forventninger mm. De otte segmenter præsenteres med en række nøgletal mht. deres brugsmønster, barrierer og motivation i forhold til digitalt biblioteksbrug.

De otte segmenter og andele af befolkningen

FIGUR 2: Segmenternes størrelse.

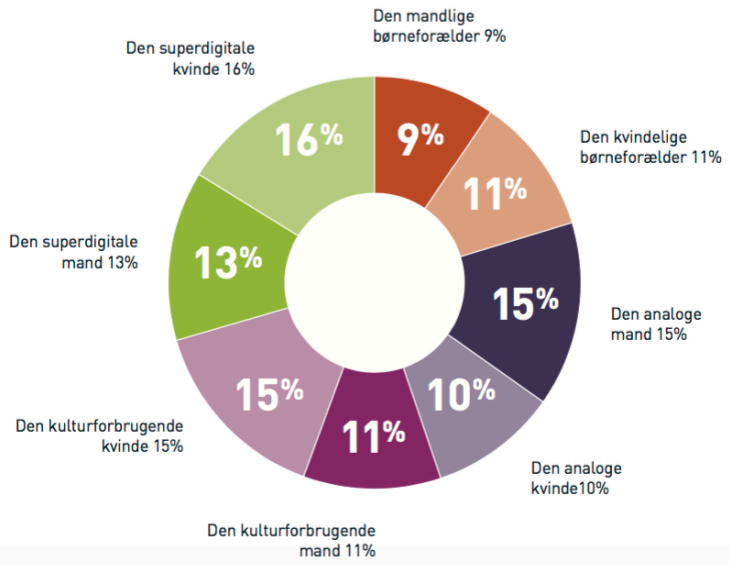

Store forskelle i andelen af hyppige brugere

FIGUR 21: Procentandel hyppige brugere af det digitale bibliotek på tværs af segmenter

Procentandelene er den andel, som har angivet at bruge det digitale bibliotek en eller flere gange om ugen eller måneden.

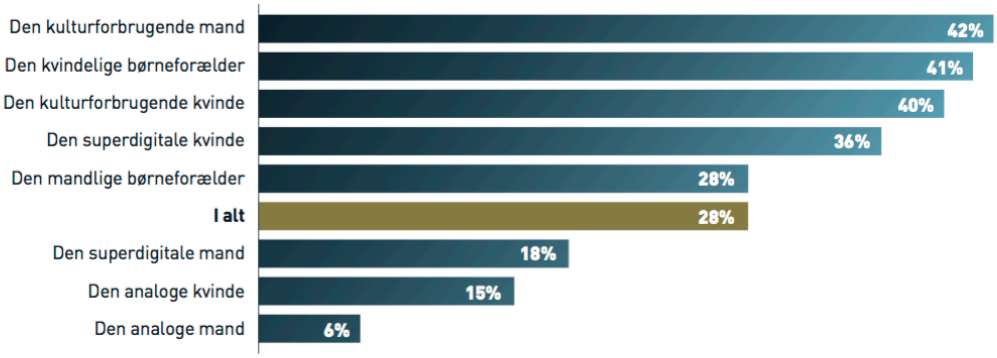

Digitale bibliotek: Borgere der får information, bliver inspireret og låner materialer som bøger, film og lydbøger på Bibliotek.dk, eReolen, Filmstriben, Litteratursiden, Biblioteksvagten, Biblo, Bogbidder, lokale hjemmesider mm.

Tænketanken Fremtidens Biblioteker
Farvergade 27D, 2. sal,
1463 København K
www.fremtidensbiblioteker.dk

Case: I Herning møder borgerne det digitale bibliotek i det fysiske byrum

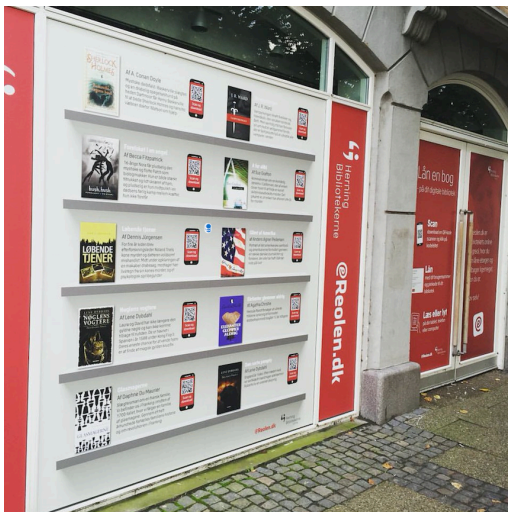

Herning Bibliotekerne har siden 2016 satset på en stærk lokal digital strategi. En vigtig indsats har været at styrke samspillet mellem det fysiske og digitale bibliotek. En samlet strategi. Det har blandt andet betydet en række digitale initiativer, der møder borgerne i byrummet. Resultatet har været effektivt med en fordobling af download af e-bøger. Herning Bibliotekerne ligger nu i top ift. udlån per indbygger på landsplan.

Bibliotekschef Pernille Schaltz udtaler: ”På Herning Bibliotekerne vægter vi det digitale bibliotek lige så højt som vores fysiske biblioteker. Det sker med fokus på formidling af indhold i de digitale tilbud hver evig eneste dag, med interne kompetenceforløb, der klæder alle formidlere på til arbejdet med digitale tilbud, markedsføringstiltag både fysisk og digitalt, der promoverer indholdet overfor brugerne og et aktivt biblioteksrum, der præsenterer det hele - og vi kan se, at det har en effekt i forhold til brug af digitale tilbud og en vedvarende stigning af antal unikke brugere.”

Som eksempler på konkrete initiativer, som Herning Bibliotekerne har arbejdet med for at styrke samspillet mellem det fysiske og digitale bibliotek, kan nævnes:

Kampagnen **Det Digitale Hus,** der bestod i et digitalt hus, som blev slået op i forsamlingshuse og haller i det byer, der ligger umiddelbart omkring Herning.

Promovering af **eReolen på gågaden**, hvor facaden på en tom forretning i gågaden blev påsat folie med en eReol og mulighed for direkte download af bøger.

Kontakt- info: Pernille Schaltz, bibliotekschef, tlf.: 24782541